

MENIGHETSBLAD

FOR ORKDAL PRESTEGJELD

«Når dere søker meg av hele eders hjerte, vil jeg la meg finne av eder».

Nr. 9

November 1957

7. årg.

Advent.

JESUS I SYNAGOGEN.

Kirkeårets nyårsdag går for mange mennesker upåaktet hen. Det er hverken nyårsbesøk eller lykkøskninger. Men selv om det kirkelige nyårsskifte går stille forbi, så hør det dog ikke gå upåaktet hen for Herrens menighet. Her bringer vi hverandre de beste ønsker for det nye kirkeår. Egentlig er det ikke noe nytt som skjer. Det er det gamle evangelium som skal lyde til oss også i det nye kirkeår. Det er den samme Guds nåde i Jesus Kristus som atter er utrakt mot oss. Det finnes dem som vil omdanne evangeliet slik, at det passer for nutidens mennesker men det er den omvendte orden. Skal noe bli nytt og anderledes, så må *det* være i oss selv. Vi trenger til det. Gud og hans evangelium i Jesus Kristus trenger det ikke. Gud forandres ikke. Og det er denne Guds uforanderlighet, hans trofasthet vi skal tenke på i adventtiden.

Og hans trofasthet ser vi av, hvorledes han holder sine løfter. Evangeliet bærer vitnesbyrd om det. Det som han talte gjennom profeten Esaias 600 år før Kristi fødsel, det oppfylte han i tidens fylde. Gjen-

Luk. 4. 16—22.

nom århundre hadde Israel sett fram til det nådens år som skulle komme med fred og godt budskap. Og den dag, da Jesus stod i Nasarets synagoge og lærte profetens ord om dette nådens år, da gikk det i oppfyllelse. Og de som var i synagogen priste ham for de livssalige ord som utgikk av hans munn. Slik er Guds trofasthet. Han holder sine løfter. I motsetning hertil er det vemodig å lese om menneskenes ustadighet. Først priste de ham salig, men i neste øyeblikk ville de drepe ham, fordi han talte alvorsord til deres samvittighet. Om du, min leser, ikke har gått såvidt i din

ustadighet som hine jøder, så hører du kanskje allikevel med til den flokken. Hør: Gud er den samme; han forandres ikke, hans kjærlighet tilbys deg, om den kunne få smelte det hårde i ditt hjerte og skape fasthet i ditt gudsforhold. Og kjenner du deg svak og elendig og nedbrutt, så hør også det Herrens ord gjennom profeten som ble oppfylt i Jesus Kristus: «Se min tjener som jeg har utvalgt. Han skal ikke knuse det knekkede rør og ikke slukke den rykende tande». Vår Herre møtte mange hvis vilje til å gjøre det gode var knekket ved synden. Men han sønderbrøt ikke et slikt knekket rør. Og han møtte mange, hvis kjærlighet til Gud var som en rykende tande. Men han slukket den ikke. Han ånder med kjærlighetens ånd på slike og det falne menneske reiser han opp i tro og håp og kjærlighet til Gud. Slik vil han også møte alle i det nye nådens år som nå opprinner for oss. Gud gi oss å ta imot det med glede og takk. Amen.

Fk. søndag

blir gudstenesta frå Orkdal kyrkje kringkasta. Eg vil be om at folk møter opp mannjamt til gudstenesta den dagen, tek med seg salmebok og er med i salmesong og menighetssvar. Det er viktig å få med menigheta så fylldig som mulig ved denne gudstenesta. Vel møtt.

Hatlebrekke.

T. L.

Den augsburgske vedkjenninga (-Augustana) og udøpte born.

I leiarartikkelen i Sør-Trøndelag nr. 126 og i eit innlegg under «Ordet fritt» i nr. 129 blir det omtala som ein velkjend ting at Augustana, og med den vår lutherske kyrkje, lærer «at barn som dør udøpte, uveglerlig havner i den evige fortapelse», eller som redaktøren sjølv hadde forma det: «at et udøpt barn går inn i evig pine».

Slike klisjéliknande satsar nyttar det nok lite å prøve å ta livet av. Dei er altfor seigliva. Men lat oss likevel gjera ein freistnad denne gongen. Det finst nemleg menneske som dette spørsmålet er meir enn ein kuriositet for. Det er dei til stor anfektning og uro. Eg minnest ein mann som var far til fleire dødfødde born. Han fekk høyra denne satsen: «Efter luthersk lære går udøpte born fortapt». Denne mannen tok seg ikkje tid til å granske saka nærare, han slukte klisjéen rå, melde seg ut av kyrkja og sette seg til å skriva ein harmdirrande brosjyre mot barnedåpen.

Men kva står det da i Augustana, artikkel 9, artikkelen om dåpen?

«Om dåpen lærer dei (= luhernane) at den er naudsynleg til frelse, og at Guds nåde vert fram boden ved dåpen, og at ein skal døypa borna, så dei ved dåpen skal verta førde til Gud og tekne til nåde av han.

Dei vrakar oppattdøyparane som viser frå seg barnedåpen og held fast på at born vert sæle utan dåp».

Som ein ser, er dåpssynet her sett fram svært stutt og mest som i teseform. Det var om å gjera å slå fast stutt og greitt kva lutheranane stod for, for dette dokumentet, Augustana, skulle leggjast fram for keisaren på riksdagen i Augsburg. Difor må ein vera varsam med å dra slutningar om slike detaljspørsmål som

lagnaden at dei udøpte borna på grunnlag av ein slik tese.

Men korleis skal ein då få konkret greie på kva luther-kyrkja meiner om dette serskilde spørsmålet? I gamle dagar, då folk her i landet kunne sin «Pontoppidan», fekk dei eit utruleg greitt svar under spørsmål 663 i Pontoppidans forklaring «Sannhet til gudfryktighet»:

«Blir de små barn som dør uten å være døpt, fordømt? Svar: På ingen måte. For de forakter ikke Guds nådemiddel, men mister det. Og da Gud har bundet oss, men ikke seg selv til det, kan han gjøre en salig også uten dåp». Og så følger eit bibelord: «Således er det ikke eders Fars vilje som er i himmelen, at en eneste av disse små skal fortapes».

A. G. N.

«Augustana» endå ein gong.

Under det kyrkjelege landsmøtet i Oslo sa biskop Arne Fjellbu nokre ord om truskap mot vedkjenninga som kan ha adresse til mange fleir enn dei som var på møtet eller las referata.

Han peika på at vedkjenningstruskapen vår ikkje må stansa ved nokre få artiklar, og så tek vi det mindre nøye med andre. Det var ein artikkel biskopen ville minne om, artikkel 8, og ein kan tenkja seg at denne artikkelen gir visse rettningsliner for eit framtidig samarbeid i kyrkja.

Artikkel 8 i Augustana slår fast at «sakramenta og ordet er virkekriftige på grunn av Kristi innstifting og påbod, endå om dei vert meddelt av vonde».

Sjølvsagt var det ikkje på nokon måte biskop Fjellbus meining å seia at vi i vår kyrkje har «vonde» bispar eller prestar, men vi har i alle fall av og til tenarar i kyrkja som somme ikkje finn «gode nok».

«Nei, den mannen har eg ikkje tilitt til. Han går eg ikkje og høyrer». Når «bekjennelsestro» folk talar slik, så er ikkje det vedkjenningstruskap i ånd og sanning. Når ein held seg undan rett til å «hoppa bukk over» artikkel 8 i Augustana, så må ein gi andre same retten i andre artiklar som dei held for mindre viktige.

A. G. N.

Kandidatliste

ved soknerådsvalet i Orkland foreslått av: poståpnar Kristen Svorkmo, husmor Olina Bakk, gbr. Elias Hoston, husmor Oddlaug Høston, menighetssøster Rannveig Opøien, møbelsnikkar Jørgen Lie, lærarinne Anna Monseth, baneform. John Lium Berbu, gbr. Tore Halgunset, gbr. Lars Bergem, gbr. Karl Asphjell, gbr. Olav Bakken.

Kårmann Anders B. Hoston
Poståpnar Kristen Svorkmo
Gbr. Jo Marius Asbøl
Agent Marius Høston
Gbr. Ola Eide
Husmor Oddlaug Høston
Gbr. Ingvald Sæther
Gbr. Anders Lie
Gbr. Tore Halgunset
Gbr. Karl Asphjell
Gbr. John Ljøkjell
Husmor Agnes Dahlen
Lærer Sigurd Kvaale
Husmor Randi Grendal
Menigh.søster Rannveig Opøien
Lærarinne Anna Monseth
Baneform. John Lium Berbu
Møllar John Fagerli
Husmor Helga Ljøkjell
Husmor Gudrun Bakk Lium
Målar Iver Gangås
Snikkar Ingvar Grytdal
Lærer Lars Kvikne
Hmv. Målfrid Kvikne
Gbr. Jens Indergård
Gbr. Ola Vikahaug

Av desse skal 13 namn strykast.

MENIGHETSBLAD

For Orkdal prestegjeld.
Utgitt av Orkland sokneråd.

Utk. hver måned unntatt juli og august. Sendes gjennom posten til alle hjem i prestegjeldet, og til alle utenbygdsboende som vil ha bladet.

Kontingent kr. 4.- pr. år.
Redaktør: Res. kap. Leergaard.
Kasserer: lærer Nils Ofstad.

For Orkanger:
Anton Hoff og Nik. Konstad.
For Orkdal:
Fru Ingeborg Krogstad Jakobsen.
For Orkland:
lærer Nils Ofstad.

Menighetsbladets trykkeri:
SVORKMO PRENTEVERK.

Verdenhistoriens merkeligste foreteelse.

Av Ronald Fangen.

Kristendommen ble i historisk tid skapt av en mann som uten videre sa at han kom fra Gud, som skuffet et folks Messiasforventninger ved å være tjener i stedet for hersker, som reiste et kors i stedet for en herskertrone, som utvalgte seg fattige og enfoldige disipler, som intet skrev unntagen i sand, som suverent sa at den Hellige Ånd skulle fortsette hans arbeid og veilede de troende til hele sannheten — hvor har man noensinne sett en lignende foreteelse?

Disse enfoldige mennesker nedskrev etter Mesterens død hans lære og beretningen om hans liv og død, forfattet skrifter om de høyeste ting — og de gjorde det med en enkelhet og sikkerhet i uttrykket, med en samstemmighet i utsagnene, som ikke noe sted svikter. Kan det forklares uten åndsledelse?

Deretter oppsto en kirke — og med kirke mener jeg i urkristelig forstand de troendes og bekjennendes samfunn. Denne Kristi stridende kirke har vært forfulgt av verdslig makt, har skapt martyrer og helgener, har vært vanæret og misbrukt, men ved en hemmelighetsfull kraft har den motstått alle angrep.

Det materielle verdensbilde har siden Kristi tid skiftet flere ganger, men de sentrale kristne sannheter er ikke et øyeblikk blitt anfektet. Fra tid til annen åpenbarer de seg på ny med usvekket kraft og livsfornyende evne. Kan det tenkes uten åndsledelse?

Begynn rett!

Begynn dagen med å være gretten fra morgenen av, og hele dagen blir sur og grå. Møt det tristeste været med et smil, og solen skinner trass i været.

Forsøk å gjøre noe for andre, og du vil merke at andre gjerne vil gjøre sitt beste omkring deg.

Ta sykdom og motgang med selvmedlidenhet, og du blir bitter og ensom. Forsøk å lære noe av prøvelsene, og du vil føle styrke så du kan hjelpe andre.

Frykt døden, og du vil formørke ditt liv. Forsøk å se døden som begynnelsen til et nytt liv, og du vil fatte litt av tilværelsens hemmelighet.

Husk bladet

M E D D I N G A V E !

GODT UTVALG av
SØLVVARER
til
BARNEDÅP
BRYLLUP
KONFIRMASJON

JOHN RØHME
GULLSMED - ORKANGER.

Vår gudstjeneste stammer fra aposteltiden.

I etterapostoliske skrifter støter vi ofte på liturgisk stoff, og det er disse skrifter som lettest kan hjelpe nåtid-kristne til å forstå de antydninger om gudstjenesten som vi møter alt i Det nye testamente, og som viser at vår gudstjeneste i hovedtrekkene nær sagt er like gammel som kristendommen selv.

Biskop Skard har i denne forbindelse særlig gjort oppmerksom på hva Justinus skriver om dette i sitt skrift, den såkalte 1. Apologi (omkring år 150). Justin skriver:

«På den såkalte soldagen holdes menighetens sammenkomst, hvortil alle møter frem fra byen og omlandet. Her leses et passende stykke av apostelens minneskrifter eller profetens bøker. Når foreleseren er ferdig, holder lederen en tale hvori han oppfordrer til å etterleve de gode ord. Derpå reiser vi oss alle til felles bønn. Etter bønnen blir brød og vin og vann båret frem, og den forrettende oppsender de inderligste bønner og takksigelser, som menigheten slutter seg til med ordet Amen. Så skjer utdelingen hvorunder alle nyter av de innvidde ting. Til de fraværende (syke) sendes brød og vin ved diakonene. De som har råd og lyst gir derpå gaver, som samles hos den forrettende, som dermed bistår enker og faderløse».

Rekkefølgen er med andre ord presis den samme som i vår egen høymesse den dag i dag. Mange ting er ikke nevnt, og Justinus unngår også kristelige uttrykk som ikke ville bli forstått av de hedenske lesere han skriver for (soldagen — søndagen, den som forretter — presten, apostelens minneskrifter — evangeliene, osv.).

Til gjengjeld får vi et samlet overblikk over alle ledd i gudstjenesten, punkt for punkt, som viser oss den ubrutte sammenheng frem

PREIKELISTEN**23. s. e. Tref. den 24. novbr.**

Orkdal kirke kl. 11: Hatlebrekke.
 Orkanger kirke kl. 11: Olsen. Nattv.
 Svorkmo misj.hus kl. 11: Leergaard.
 Valg på nytt sokneråd.
 Hoston forsaml.hus kl. 14: Leergaard.
 Valg på nytt sokneråd.
 Moe misjonshus kl. 15: Iver Gangås
 Valg på nytt sokneråd.
 Monset skole kl. 15: Olsen.
 Valg på nytt sokneråd.

1. s. i advent, 1. desbr.

Stokkhaugen bedehus kl. 11: Olsen.
 Togstadjåren forsamlingshus kl. 11:
 Hatlebrekke.
 Orkanger kirke kl. 11: Leergaard.

2. s. i advent, den 8. desbr.

Orkdal kapell kl. 11: Leergaard.
 Svorkmo misjonshus kl. 11: Olsen.
 Orkanger kirke kl. 11: Hatlebrekke.

3. s. i advent, den 15. desbr.

Sølberget bedehus kl. 11: Hatlebrekke
 Monset skole kl. 11: Leergaard.
 Orkanger kirke kl. 11: Olsen.
 Forandringer forbeholdes.

til vår tid. Vi har sannelig ingen grunn til å være beskjedne på vår gudstjenestes vegne, eller gi alt for meget for stundesløse nåtidsmenneskers forandringsiver, slutter biskop Skard.

ORKLAND.**D Ø P T E :**

20-10: Lars Einar Rønning.

ORKDAL.

13-10: Oddbjørn Herje, Rune Sølbjerg, Alf Welde.
 27-10: Gry Fossum, Kari Hofstad.

ORKANGER.

29- 9: Arne Aanonsen.
 6-10: Stein Robert Steinarsson.
 20-10: Solveig Kjelland.

V I G D E :**ORKLAND.**

Ingen.

ORKDAL.

7- 9: Gudmund Bjørnbeth, Geitastrand og Sigrid Lillery, Orkdal
 21- 9: Egil Halvor Johansen, Vik i Helgeland og Karen Lovise

**KRISTELIG LITTERATUR
Fotorammer — Innramming****Orkdal Bokhandel**

Edel Ask Eikli
 FANNREM

Gravmonumenter

i alle prisklasser og modeller i førsteklasses utførelse kan bestilles hos meg.

Monumentene leveres fraktfritt og fritt oppsatt.

BERNT GROVEN**Svorkmo.**

- Prestmo, Orkdal. (Vigd i Nidaros Domkirke).
 5-10: Harald Blomli og Gislaug Lovise Solhuslökk, begge Orkdal
 12-10: Jostein Asbjørnslett og Astrid Johanne Gjønnes, begge Orkdal.
 19-10: Anton Evjen, Orkdal og Synnøve Rikstad, Trondheim.
 Helge Arvid Trøan, Strinda og Liv Margarete Evjen, Orkdal.
 Alf Magne Lysevoll, Vinje og Gudrun Meås, Orkdal.

ORKANGER.

- 5-10: Sivert Sørli, Orkanger og Gunnlaug Judith Ryggvik, Stjørdal.
 19-10: Ernst Næss og Lilly Marie Våge, begge Orkanger.

ORKLAND.**D Ø D E :**

- 4-10: Ole Olsen Klingen, 73 år.
 22-10: Lars Eriksen Bustad, 42 år.

ORKDAL.

- 12-10: Torbjørn Eggen, 29 år.
 15-10: Elias Ødegård, 57 år.
 18-10: Gustav Gjønnes, 60 år.
 27-10: Martin Ødegård, 57 år
 Ole Johnsen Sognli, 89 år.

ORKANGER.

- 2-10: Leif Asbjørn Hoff, 50 år.
 7-10: Christen Marensius Dahl, 82 år.
 25-10: Roland Fredrik Knutstad 69 år.

GAVER TIL BLADET**ORKLAND.**

Ved Leergaard: Ivar Asbøll 10.
 Ved A. B. Hoston: J. J. Øyasæter 10.
 Ingebrigt J. Hoston 5. Gunhild Viken 5.
 Ved Nils Ofstad: Jens Indergård. Svein Vuttudal. Frida og Ingebrigt Svorkmo. Jon Ljøkjel. Anne og J.M. Asbøll. Alle bet. kr. 10. Julius Olsen 5.

ORKDAL:

Ved I. K. Jakobsen: Anne Rikstad. Ivar Solhusmo. Arnt Søvasli. Maren Thomassen. Elen Løvås. Ane Øyasæter. Arnulf Kvål. Odin Vasli. Henrik Sve. Torbjørn Thomassen. Andreas Penna. John Nyhus. Ingv. Forfang. Alle bet. kr. 5. Jon O. Eggen. Rolf Høyven. M. Sofie Kristoffersen. Ingebrigt Fagerholt. Arne Fossbakk. Jchan Almli. N. Rønning. Jonetta Øyum. Gustav Brekstad. Alle bet. kr. 10.

ORKANGER:

Ved s. Aagot Akseth: N. og A. Rein. Aase Chorneliussen. Begge bet. kr. 5.
 Ved Nik. Konstad: Berit Lium 10.

Fra maler til biskop.

For mange år siden satt en ung maler og arbeidet i atelieret sitt. Maleriet hans forestilte en fattig kvinne som med et barn på armen kjempet seg fram i snøstormen en mørk natt. Plutselig kastet han penselen fra seg og utbrøt:

«Gud hjelpe meg! Hvorfor går jeg ikke ut til de stakkars menneskene istedet for å male dem.»

Den unge mannen var Alfred Tucker, som der og da innvidde sitt liv i Guds tjeneste, og var siden bl. a. tjue år biskop i Uganda.

Vi kan være trygge der hvor Gud har satt oss, og hvor han vokter oss som en far som elsker sitt barn.

Fenelon.